

מסורת הש"ס

(א) לקמן פט', (ב) למוטות
על: ע"ש, (א) ס"א כתיב,
(ד) קדושין מט': פניהדרי
כד: (ב) כ"ב: (א) ו' (ב) כ"ב
ה, (א) ו' (ב) כ"ב: (א) כ"ב
ד: (ב) כ"ב: (א) כ"ב: (א) כ"ב
נמי למחל' הדועש פל' י
רש"ל, (א) והשפ' א' ישיעה
א, עמוס א' - צימי עוהי,
מכה א' - צימי יומם
אחז יחזקיה,

תורה אור השלם

- אני חזקתי וישי
כמגדלות א' יחזקיה
בעיני כמזצות שלום:
שיר השירים ח י
- הנה ביום ההוא נאם
י' תקראי אישי ולא
תקראי לי עוד בעלי:
- אחות לנו קטנה
ושדים אין לה מה נעשה
לאחנתנו ביום שדבר
בה: שיר השירים ח ח
- אשר בגינו כנטיעים
מגדלים כנטיעים
בנותינו כנטיעים
תבנית הירק:
- תהלים קמ"ב יב
י' צבאות י' ע' ע' ע' ע'
ואכלו וקבשו אבני קלע
ושונו המו כמו י' ו' ו' ו'
כמזקק כנטיים מנבית
זכירה ט טו
- מזמור מלכים מנטיים
מזן אל י' צבאות
מאליפות מנטיים
במזמור:
- תהלים קמ"ב יג
דבר י' אשר יהיה אל
הושע בן בארי בימי
עזיה יותם אחז יחזקיה
מלכי יהודה ובימי
ירבעם בן יואש מלך
ישראל:
הושע א א
- תחלת דבר י' בהושע
ויאמר י' אל הושע לך
קח לך אשת ונונים וילדי
ונונים כי ונה תונה
הארץ מאד י' י'
הושע ט א
- וילך ויקח את גמר
בת דבליה ותמר ותלד
לו בן:
הושע ג ג

מוסף תוספות

א. דשמו ביון שכבר
הגידה שבחה שמו לא
תלך עכשיו בבית אביה.
תוס' שאן, ב. שלא
הגידה שבחה עיניו, שס.

האשה פרק שמיני פסחים

פז.

עין משפט נר מצוה

א א מ"י ס"ב מהל' ק"פ
הכלל יא:
ב ב שם הלכה יב:
ג ג שם הלכה יג:
ד ד שם הלכה יד:

מוסף רש"י

זו עילם שזכתה ללמוד
ולא זכתה ללמוד. שסיה
בה דעאל כדמיו (דעאל
ח) ולי בשון הצירה
אשר ציילם המדינה, וכן
מדרש, ולא היו דורס
עוסקים במורה ולא זכו
אלו הממנים ללמוד, כאלו
לא היו להם שדים להניק
אכל ככל זמנה ללמוד
כדמיו בעורל כי הכין
לצו לדרוש את מורה
לי ולעשות וללמוד בשראל
ח ומשפט (קדושין טו):
וכע"ז סנהדרין כד), אני
חומה זו כנסת ישראל.
כולם שוין לענין חומה
וגורמים עממן מלמעט
צטנדי מוכס (ב"ב ח).
שנתבאר באותו הפרק.
צימי חומה המכירה, עוהי
יומם אחז וחזקיה, בלעצם
נביאים הלו כמ"כ ק, חון
ממכה של ה"ה צימי
עוהי, אכל ה"ה צימי יומם
אחז וחזקיה (שם יד).

רבינו חננאל

האשה שהיא בבית בעלה
שחט עליה אביה שחט
עליה בעלה כ"י, כיון
ששנינו תאכל במקום
שרצה, וייקנין מינה
ירש בריה, וכאלו נהביר
כי מעט שחיטת הפסח
בוה נמנית, ושנינו מאי
ממקום שהיא רוצה בשעת
שחיטה, ורמין עליה
האשה רגל ראשון משל
אביה, ואם תאמר ממקום
חמיה ודרופה לילך להגיד
לי אביה מה לי בעלה,
ושנינו הא מתניתא בדרופה
וכ"י יוחנן דאמר מאי
דכתיב אז הייתי בעיניו
כמוצאת שלום, כמה
שנמצאת שלימה בבית
חמיה ודרופה לילך להגיד
שבחה בבית אביה, בודאי
בשל אביה רוצה, אבל
מכאן ואילך ממי שהיא
רוצה בשעת שחיטה.
אחות לנו קטנה, אמר
רבי יוחנן זו עילם
שזכתה ללמוד ולא (זכתה)
ללמוד, בימי עוהי מלך
יהודה נתבאר ארבעה
נביאים הושע ישעיה עמוס
הושע שנאמר תחלת דבר
ה' בהושע תחלה לארבעה
נביאים באותו הפרק כ"י.

האשה. מאי רוצה בשעת שחיטה. ודווקא ציררה בשעת
שחיטה אצל לא ציררה אינה אוכלת לא משל זה ולא משל
זה אצל צרישא אפילו סתמא אוכלת משל בעלה: **באן בדרופה באן**
בשאינה בדרופה. אור"ת דכל נשים רדופות הן להגיד צבית אביהן
כשנמצאו שלמות צבית חמיהן והשתא

מוקי מתני' צשאנה רדופה כגון
שצרגל הראשון שאחר חופה לא הלכה
לצבית אביה ומיירי מתני' צרגל שני
לחופתה והוא ראשון להליכה שצרגל
שלפניו לא הלכה הלכך כיון שאינה
רדופה ספק הוא דשמא גם צוה לא
תלך וצריכה לצביר אי נמי מתניתין
מיירי צרגל ראשון לחופתה ואינה
רדופה לפי שמייירי שצביר קודם צרגל
הגידה שצמה צבית אביה ולכן הוי
ספק אף צרגל ראשון וירשא דקמני
תאכל משל בעלה צרגל שני להליכה
שצביר הימה צבית אביה צרגל שלפניו
וצרייתא צרגל רדופה צרגל הראשון
לחופתה ולהליכה צרגל רדופה צבית
אביה דהיא רדופה להגיד שצמה
שנמצאת שלימה ומכאן ואילך דקמני
היינו צרגל שני ועדיין לא הגידה
שצמה דלא הוא ספק והלכה דקמני
במתניתין לאו דוקא דלי דוקא כצב
גילתה דעתה שרונה צבית אביה א"י
אפילו הלכה כל זמן שלא ציררה ספק
הוא אצל הלכה לעשות לא גרס וא"י
גרס צ"ל דלעשות לאו דווקא והשתא
אמי שפיר הא דגרס דכתיב אז הייתי
בעיניו כמולאת שלום וגו' וגרס נמי
וא"י יוחנן דמייתי ראיה דסתם כלה
רדופה להגיד שצמה:

בזויות מובת. מה להלן דס אף

כלן דס נדוט:

בימי עוהיה. ונמצאו ד' נביאים
אע"פ דנמיתה א' כתיב ציה
עוהיה אלא צימי יומם אחז יחזקיהו
מ"מ כיון דכתיב קרא סתם י"ל
שנמצאת מלכות יומם נתנצל ולא
היה עדיין עוהיה חי אלא שנמצאת
ומלך יומם צנו מתמיו צימיו:
אמר ד' הקב"ה להושע. ממה
שאמר לו לקח אשת ונונים
דרש שמסתמא כן אמר לו וכן השיב:
ירעאל

מלך יהודה בפרק אחד נתנבאו ד' נביאים
תחלת דבר ה' בהושע וכו' בהושע דבר תחלה והלא ממשה עד הושע כמה
נביאים א"ר יוחנן תחלה לארבעה נביאים שנתנבאו באותו הפרק ואלו הן
הושע ישעיה עמוס ומיכה אמר לו הקדוש ברוך הוא להושע בנך חטאו והיה
לו לומר בנך הם בני חנוניך הם בני אברהם יצחק ויעקב גלגל רחמך עליהן
לא דיו שלא אמר כך אלא אמר לפניו רבש"ע כל העולם שלך הוא העבירים
באומה אחרת אמר הקב"ה מה אעשה לזקן זה אומר לו לך וקח אשה וזנה והוליד
לך בנים וזונים ואחר כך אומר לו שלחה מעל פניך אם הוא יכול לשלוח אף
אני אשלח את ישראל שגא' ויאמר ה' אל הושע לך קח לך אשת וזונים וילדי
וזונים וכתיב וילך ויקח את גומר בת דבליה גומר אמר רב שהכל גומרים בה בת
דבליה

לקמיה מפרש להו ובכולהו כצב צה"ס צימי עוהיה יומם אחז יחזקיה שכולן החלו להינבא צימי
עוהיה וקיפחו חי ארבעה מלכים: לא דיו שלא אמר כן. אמה למד ממה שאמר לו הקדוש ברוך הוא קח לך אשת וזונים ולא אמר כן
לנביא אחר: (מלמתי כלן הגה"ה מלשון רבינו ארבעה נביאים כולו כתיב צוה צימי עוהיה צר ממיה דכתיב ציה יומם אחז יחזקיהו
ובעמוס לא כתיב אלא עוהיה ומיכה צימיו נתנבא אלא שצביר נתנבא ויומם צנו שופט על הארץ לפיכך לא נקרא על שמו אצל
שלשה היו קודם שנלטרע צעמוס [א] נאמר שנתים לפני הרעש וישעיה ציוס הרעש דכתיב (ישעיה ו) וינועו אמות הספים שרעשו עליונים
לשורפו ותחמיתים לצולעו כמשפט קרח ועדמו שערערו על ההנהגה ואותו היום נתנגע והושע קודם לכולן): הכי גרסינן **אומר** לו קח לך
אשת וזונים ואח"כ **אומר** לו שגאה: וילדי וזונים. שתלך לך צנים וזונים ספק שלך ספק של אחרים: גומרים צה. ציאתם ותאווה לצב:
דבליה

האשה. **האכל משל בעלה.** דמסתמא דעתה לימנות על של
בעלה כל זמן שלא פירשה שהיא דעתה צבית אביה: רגל
הראשון. כך דרך הנשואות ללכת לצבית אביהן רגל הראשון שאחר
הנשואין: **האכל ממקום שהיא רוצה.** ובגמרא מוקי לה כשאינה

רדופה לילך עד הנה לצבית אביה תמיד
הלכך מספקא לן צבי ניהא לה אלא
אם כן פירשה: **אפוטרופסין.** שהיו
לו שנים והמנוהו זה על פסחו וזה על
פסחו: **לא יאכל משל שניהן.** לא
מפסחו של זה ולא משל זה ואפילו
המנוהו האחד על פסחו מני נתן רשות
לחלק האחר לימנות על זה ואין לו
תקנה אלא א"כ רצו שניהן שימנה עם
האחד: **לא יאכל משל רצו.** דמסתמא
לא היה דעת רצו להימנות חלק
החירות על פסחו: **גב' שמעט**
מינה י' צריה. קס"ד ממקום שהיא
רוצה בשעת אכילה קאמר ואמרינן
הוצרך דשמיטה חזיקה דהאי פסח
שפיר חזדריק עלה דהאי אמתא:
שעטם שחטם. ששאלו את פיה
בשעת שמיטה ואמרה צוה אני רוצה:
אוכלת משל אביה. מן הסתם:
מתניתין צשאנה רדופה. לילך תמיד
לצבית אביה צבית בעלה חציב לה
הלכך כל שאר הרגלים ודאי שייכא
צמיה ורגל ראשון ספק וצרייתא
רדופה הלכך רגל הראשון ודאי צמר
אביה מכאן ואילך ספק: **כמולאת**
שלום. נתמצצמי עלי ונמצאתי
שלימה לו: להגיד שצמה. היאך
מקובלת היא צבית חמיה: **ושדים.**
להניק אחרים: אין לה. שאין הנאה
ממנה: **זו עילם.** שהיה צה דניאל
שנאמר (דניאל ח) ואני (דניאל הייתי)
בשאו"ש אשר צבית המדינה וזה
ללמוד ולא רצו צמיה צישראל אצל
צבל גדילה עזרא הסופר דכתיב (עזרא
ו) (הוא) הכין לצבו לדרוש (צמורת)
[את מורת] ה' [ולעשות] וללמוד צישראל
חק ומשפט: **ושדי אלו ס"ח.** המניקין
אחרים כשדיים הללו: **כמגדלות.**
שמגינן על הדור: **נטיעים.** נטיעות
יונקות שלא נתקלקלו עדיין ולא ארע
בהן שצב: **שאוגדות פתחיהן לצעליהן.**
סותמות פתחיהן עד שמזדקקות
לצעליהן ואין נעצלות לאחרים. לשון
אחר שמגדלות פתחיהן של נדה
לצעליהן לפרוש מהן ואע"פ שאתומן
רצה: **וכן הוא אומר ומלאו כמורק**
כוויום מוצת. מה זויות דהתם כתיב
צוה ומלאו הכא נמי צנותינו כוויית על
די שמתמללות תאווה ואין מזקקות
אלא עד שיצואו צעליהן: **כאילו נצנה**
היכל צימיהן. דהיי משמע מחוטבות
צבנין היכל. צבנית לשון צבין: **צימי**
עוהיה צו. משום דליירי צבנצת
ישראל צלשון אשה הנשאת לצבל
כדאמרן כמולאת שלום נקט נמי
להא דהושע דכתיב ציה תקראי

אישי י' כדדרש לקמיה: **ארבעה נביאים.** לקמיה מפרש להו ובכולהו כצב צה"ס צימי עוהיה יומם אחז יחזקיה שכולן החלו להינבא צימי
עוהיה וקיפחו חי ארבעה מלכים: לא דיו שלא אמר כן. אמה למד ממה שאמר לו הקדוש ברוך הוא קח לך אשת וזונים ולא אמר כן
לנביא אחר: (מלמתי כלן הגה"ה מלשון רבינו ארבעה נביאים כולו כתיב צוה צימי עוהיה צר ממיה דכתיב ציה יומם אחז יחזקיהו
ובעמוס לא כתיב אלא עוהיה ומיכה צימיו נתנבא אלא שצביר נתנבא ויומם צנו שופט על הארץ לפיכך לא נקרא על שמו אצל
שלשה היו קודם שנלטרע צעמוס [א] נאמר שנתים לפני הרעש וישעיה ציוס הרעש דכתיב (ישעיה ו) וינועו אמות הספים שרעשו עליונים
לשורפו ותחמיתים לצולעו כמשפט קרח ועדמו שערערו על ההנהגה ואותו היום נתנגע והושע קודם לכולן): הכי גרסינן **אומר** לו קח לך
אשת וזונים ואח"כ **אומר** לו שגאה: וילדי וזונים. שתלך לך צנים וזונים ספק שלך ספק של אחרים: גומרים צה. ציאתם ותאווה לצב:
דבליה